

KAREN HVIDTFELDT MADSEN

Lektor ved Institut for Litteratur, Kultur og Medier, Syddansk Universitet

RUGEMØDRE, REJSER OG NYE REPRODUKTIONSMETAFORER

WEBLOGS OM TRANSNATIONALT SURROGATMODERSKAB

SURROGACY MOTHERS, TRAVELS AND NEW REPRODUCTION METAPHORS | *Surrogacy is a growing industry in India, as still more infertile couples, homosexual couples and singles from the Western world, travel abroad to fulfill their dream of having a baby. Indian clinics offer highly specialized services in exotic surroundings, an obliging culture and legislation, and remarkably low payments. This article examines and discusses how the conception of motherhood is constructed in public weblogs narrated by parents and intended parents of Indian surrogate children. The chapter aims at analyzing the rhetorical, narrative and metaphorical strategies of the blogs, focusing on how the biological aspects of motherhood (for instance pregnancy and giving birth) and the transnational aspects are negotiated and reinterpreted in the present context of globalization, technological possibilities and consumer culture.*

KEYWORDS | *surrogacy, India, weblogs, narration, metaphors*

Under overskrifter som “havingababyinindia.blogspot.com”, og “millionrupeebaby.blogspot.com” blogger vesterlandske mænd og kvinder, der håber at blive, eller allerede er, forældre ved hjælp af en rugemor, formidlet af en af de talrige fertilitetsklinikker i Indien. Her kan man følge infertile par, der har forsøgt alle andre tilgængelige behandlingsmuligheder for at blive forældre, og som nu har besluttet sig for at gøre et sidste forsøg i Indien. Her blogger ligeledes både enlige mænd og bøssepar om det at blive forældre ved hjælp af reproduktionsteknologi og en eller flere rugemødre. Her formidles den smerte, som barnløsheden i mange tilfælde har ført med sig sammen med glæden over de længe ønskede børn. Farvestrålende fotos af velskabte babyer, hvor mørkt hår og brune øjne i mange tilfælde vidner om de indiske gener, de har med sig, sammen med billeder af indiske rugemødre og eksotiske omgivelser dominerer denne niche af blogosfæren, hvor også grafik og illustrationer bærer præg af det transnationale tema. De vordende forældre udveksler praktiske oplysninger om de indiske klinikkers procedurer og om, hvordan man bedst håndterer de indiske og hjemlige myndigheder, og de udveksler og

diskuterer de talrige, ofte stærkt følelsesmæssige aspekter ved processen. Her bliver individuelle historier og skæbner fortalt, familier bliver formet, samtidig med at et transnationalt fællesskab opstår mellem bloggerne.

Den borgerlige kernefamilie, som vi har kendt den i den vestlige verden op igennem den moderne tid, er på mange måder under forandring og i færd med at antage nye former. Dette sker både i kraft af ændrede normer (eneforældre, samme-kønnede forældrepar, sammenbragte familier m.v.), men i høj grad også i forlængelse af mulighederne inden for ny reproduktionsteknologi og globalisering. Fokus i denne artikel retter sig mod nye forståelser af slægtskab, som de kommer til udtryk i relation til den transnationale fertilitetsindustri. Med udgangspunkt i offentligt tilgængelige weblogs om surrogatmoderskab i Indien, vil jeg undersøge, hvordan mennesker skaber mening og sammenhæng i de utraditionelle familierangemeter, og argumentere for, at de pågældende weblogs udfordrer gængse moderne og senmoderne forestillinger om slægtskab.

Jeg har fulgt knap tyve weblogs, der har været aktive i minimum et år og for de flestes vedkommende i mere end to år. Femten har fået børn i perioden fra 2009-2011, i syv tilfælde tvillinger, og et enkelt par har fået tre børn med hjem på én gang ved hjælp af to surrogatmødre, der var gravide parallelt for samme par. Tre bloggere har ikke fået børn endnu. To par med et barn prøver for anden gang, heraf er det ene par "gravide" igen. Elleve af bloggene bliver ført af heteroseksuelle par, seks af samme-kønnede, mandlige par, og én enlig mand har fået tvillinger. Ti bloggere angiver at være amerikanere eller canadiere, hvoraf én også har tilhørsforhold til Polen og skriver parallelt på begge sprog. Fem er fra Australien, hvoraf én angiver også at have tilknytning til Grækenland, og tre blogs bliver ført fra Europa. Der er naturligvis flere blogs om emnet på nettet, men de udvalgte skiller sig ud som toneangivende og som en slags frontløbere i kraft af deres indbyrdes forbindelser. Bloggene har i forskelligt omfang et personligt "publikum" af venner og "real life"-familiemedlemmer, men samtidig refererer og henviser de til hinanden, hvorved et netværk af ekspertise og indforståetheder er opstået i forhold til denne nye og på mange måder kontroversielle måde at få børn på.

Jeg fokuserer i denne sammenhæng på, hvordan weblogs belyser og diskuterer slægtskab, hvordan de intenderede forældre behandler spørgsmål om kroppen og det biologiskes betydning, herunder særligt graviditet og de transnationale aspekter, som forholdet til rugemoren, og hvordan det iscenesættes visuelt, narrativt og metaforisk.¹ I forlængelse af moderne metafor-teori, antages metaforer at rumme potentiale til at berige forståelse af virkeligheden (Lakoff og Johnson; Ricoeur). Således kan velkendte metaforer som "barnet som gave" og "reproduktion som rejse" forstås som vidnesbyrd om den menneskelige forståelse af en ny og kontroversiel

¹ Det er især (men ikke kun) de kvindelige bloggere, der præsenterer sig som værende i heteroseksuelle ægteskaber, der berører spørgsmålet om slægtskab, og som derfor er særligt i fokus og mest citerede i det følgende. Jeg har ikke i denne sammenhæng forfulgt ellers relevante parametre, som sagtens kunne inddrages: f.eks. forskellen mellem de intenderede fædres og de intenderede mødres udsagn, betydningen af hhv. nationalitet, etnicitet, homo- eller heteroseksualitet, betydningen af alder eller antal børn i familierne.

måde at få børn på, nemlig den transnationale surrogatmor-industri. Jeg læner mig op ad forhåndenværende analyser af fænomenet inden for kritisk feministisk retorik og sociologi (DasGupta og Dasgupta; Kroløkke og Madsen; Markens; Martin) og baserer analysen på nærlæsninger af udvalgte weblogs, medieteoritiske tilgange om det særlige ved webloggens kommunikationsform samt en kritisk tilgang til globaliseringsteori som formuleret af Appadurai og Inhorn.

Den nye adoption?

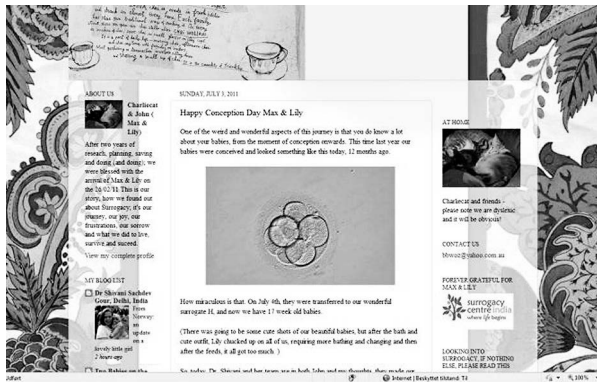
“Surrogacy is the new adoption” udtaler lægen Anoop Gupta fra New Delhi kategorisk, og meget tyder på, at den transnationale surrogatindustri er blevet et alternativ til adoption for barnløse, som har personligt overskud til at gennemføre processen (Twine 17). Flere af ovennævnte bloggere har overvejet eller forsøgt at adoptere, men kravene til internationale adoptivforældre udelukker mange på grund af de meget specifikke krav blandt andet til ansørgernes helbred, alder og ægteskabelige status, og selv de, der honorerer alle krav, møder i mange tilfælde uoverskueligt lange ventelister hos adoptionsbureauerne (Selman), hvortil kommer at kritisk adoptionsforskning sætter spørgsmålstegn ved international adoption.² Kombinationen af ny reproduktionsteknologi og en surrogatmor giver samtidig muligheden for at få et barn, som man helt eller delvist er genetisk beslægtet med og – i modsætning til ved adoption – muligheden for at følge graviditeten og sikre barnet de bedst mulige vilkår helt fra fostertilstanden.

Der findes eksempler på rugemødre i Biblen,³ og igennem tiderne har forskellige kulturer haft specifikke traditioner for at give børn fra sig (Tróndheim). Men i modsætning til den traditionelle form for surrogatmoderskab, hvor surrogatmorens eget æg befrugtes, anvender man i dag reagensglasbefrugtning (In Vitro Fertilization). Et eller flere allerede befrugtede æg (embryoer) opsættes i en surrogatmors livmoder, og således kan en surrogatmor gennemføre graviditeten uden at være genetisk beslægtet med det barn, hun bringer til verden. Hvis den intenderede mor ikke selv kan levere et brugbart æg, eller hvis det er en enlig mand eller et samme-kønnet mandligt par, der skal være forældre, vil man gøre brug af en ægdonor, netop med henblik på at undgå den type tilknytningsproblematikker som f.eks. den legendariske Baby M-sag indebar, og som efterfølgende typisk er blevet henført til det genetiske slægtskab mellem mor og barn.⁴

2 Se f.eks. Lene Myong og Michael Nebeling Petersens artikel i dette nummer.

3 GT, 1. Mosebog, Kapitel 30, hvor søstrene Lea og Raket bruger deres slavepiger som rugemødre.

4 I USA tager diskussionerne om æg- og sæddonation og brugen af surrogatmødre ofte udgangspunkt i den såkaldte “Baby M”-sag (se også forord), som refererer til en retssag om forældreretten til et barn, der blev født i 1986 som resultatet af en rugemorkontrakt mellem Mary Beth Whitehead fra New Jersey og det barnløse ægtepar William og Elizabeth Stern. Whitehead blev kunstigt insemineret med William Sterns sæd, men ombestemte sig i løbet af graviditeten og nægtede efter fødslen at give datteren, som hun kaldte Sara, fra sig. Efter et begivenhedsrigt forløb, hvor ægteparret Whitehead i en periode skjulte sig hos familie og venner i Florida, blev barnet taget fra dem under en dramatisk politiaktion, en retssag tildelte William Stern forældremyndigheden og lod hans kone adoptere den lille pige, som de navngav Melissa. Men siden omstødte en appel domstol

Chai Baby (havingababyinindia.blogspot.com)

Indien er blevet en populær destination for fertilitetsturisme både med og uden brug af rugemødre og for medicinsk turisme i bred forstand. Antallet af indiske fertilitetsklinikker vokser støt og tilbyder behandlinger til de vestlige kunder til særdeles konkurrencedygtige priser. De indiske læger er veluddannede, engelsktalende og har ofte studeret i Vesten. Serviceniveauet er højt, og ventetiden er enten lav eller ikkeeksisterende. Indien liberaliserede lovgivningen for assisteret befrugtning, herunder kommercielle surrogataftaler, i 2002 og sætter kun få begrænsninger for, hvem der må hjælpes til at blive forældre.⁵ Om antallet af indiske klinikker tælles i hundreder eller tusindtal, er der ingen, der synes at have overblik over,

beslutningen til, at Mary Beth Whitehead skulle registreres som mor med ret til samvær med datteren, som hun også var mor til i genetisk forstand. Sagen, som havde stor mediebevågenhed, og som er skildret både af Whitehead i en selvbiografi og har dannet udgangspunkt for en tv-serie, har været reference for principielle diskussioner om rugemoderpraksis og definitionen af slægtskab (Markens).

5 The Assisted Reproductive Technology (Regulation) Bill, 2010 (afventer endelig vedtagelse i Indiens Supreme Court).

men surrogatindustrien er uden tvivl en ekspanderende del af Indiens medicinske turistindustri, som anslås at ville tilføre 2 milliarder dollars til landets bruttonationalprodukt i 2012 (Fosse m.fl.; Hochschild). En del af de intenderede forældre, der gør brug af indiske rugemødre, er NRIs (Non-Resident Indians), men stadig flere er europæere, australiere og nordamerikanere, der ikke på forhånd har nogen særlig tilknytning til Indien, men som beslutter sig for at gøre brug af netop en indisk rugemor, fordi det forekommer at være det mest fordelagtige tilbud på det globale marked. Den indiske regering har imødekommet dette (og andre medicinske behandlinger rettet mod internationale patienter) ved at introducere et "Medical Visa" med et års gyldighed for patienter og ledsagende familiemedlemmer, hvor et ordinært turistvisum kun gælder i 6 måneder.

Reproflows og digitale rejser

At således nu ikke alene produktion af varer "outsources" til den tredje verden, men også graviditeter og fødsler, udfordrer traditionelle forståelsesrammer og kategorier for familiedannelse og slægtskab og er, ifølge Marcia Inhorn, tæt forbundet med globaliseringen, som den kan forstås i forlængelse af Arjun Appadurais karakteristik. Appadurai beskriver globalisering som bestående af forskelligartede bevægelser i form af fem "scapes": ethnoscapen (mennesker), techoscapen (teknologi), financescapen (penge), mediascapen (billeder) og ideoscapen (tanker). Hertil føjer Inhorn begrebet "reproscape" som betegnelse for den komplekse blanding af bevægelser som kroppe, celler, penge og informationer foretager i den transnationale reproduktionsindustri og foreslår i forlængelse heraf at erstatte "scape" med "flow" med henblik på at tone begrebet med dets "kønnede" aspekter.⁶

Internettet spiller en helt central rolle i dette "flow", og i et transnationalt surrogatforløb er det tydeligt, hvordan det fysiske og det virtuelle rum flyder sammen, idet fertilitetsklinikker bliver fundet, vurderet, opsøgt og valgt på internettet. De intenderede forældre følger rugemorens graviditetsundersøgelser på Skype og kommunikerer med lægerne på mail, ligesom de bruger internettet til at kommunikere med hinanden og omverdenen f.eks. i form af weblogs. Således betyder internettet som kommunikativ platform, at oplevelsen af geografisk afstand på mange måder er reduceret, samtidig med at denne kommunikationsform har været en helt afgørende faktor i forhold til at professionalisere de intenderede forældre, hvis relation tager form af et digitalt netværk i kraft af de individuelle weblogs med vedvarende indbyrdes forbindelser i form af links og kommentarer til hinandens poster.

Weblogs har typisk form af tekstbaserede fortløbende fortællinger, der samtidig gør brug af grafiske elementer, fotografier og filmsekvenser til at skabe et unikt og personligt udtryk. På disse weblogs fungerer såvel fotos fra rejserne til Indien, ultralydsbilleder af fosteret, "bellyshots" af den gravide rugemors voksende mave,

6 "gendered notion of flow" (Inhorn 183-84).

nyfødte babyer og børn, der vokser op, som byggesten i udformningen af en familiefortælling, der har særlig stor betydning i en familie, som hverken har normer eller traditioner at læne sig op ad. Det er tydeligt, at selvom bloggerne benytter muligheden for at besøge populære turistmål i Indien, er de ikke at betragte som turister i traditionel forstand. Det altoverskyggende formål med at rejse ud er at hjembringe et eller flere børn og dermed transformere sig selv og en evt. partner til forældre og etablere en familie. I kraft af fertilitetsteknologien, de involverede rugemødre, eventuelle æg- og sæddonorer og det transnationale "flow", er slægtskabsbåndene mellem forældre og børn særligt komplekse, og webloggens kronologiske og multimodale form er oplagt til at bearbejde denne selvforståelse.

Man kan efterhånden tale om "klassiske" bloggenrer ("knowledge-logs", "filter weblogs"), der har til formål at sortere og linke til websites af formodet relevans for et publikum, og den dagbogslignende personlige, intime blog (Herring et al.; Scheidt). Men i forhold hertil er disse "surrogatblogs" påfaldende sammensatte. Bloggene er på den ene side stærkt personlige, og det synes at være meget private omstændigheder, der opbygges og arkiveres i bloggernes dagbogslignende form. Samtidig er de dog tydeligvis skrevet med en offentlighed som målgruppe og med henblik på at blive læst. Bloggerne registrerer både "followers" og "visitors"; hvem der er "til stede" i hvert givne øjeblik, og hvorfra i verden de er logget ind, bliver synliggjort både i tal og i forskellige grafiske former. Der er et element af "forbrugeroplysning" i bloggene, og i adskillige tilfælde giver bloggerne udtryk for, at de føler en forpligtelse til at dele deres erfaringer og hjælpe hinanden. Der findes ingen graviditetsbøger om at få børn på denne måde, og den trykte bog er da heller ikke et oplagt medium for et emneområde, hvor forholdene forandrer sig så hurtigt. Bloggerne bruger internettet til ved fælles hjælp at opnå så meget og så aktuel viden som muligt om forholdene i Indien og sprede det øjeblikkeligt.

Anne Scott Sørensen betegner den "intime blog" som digital "etnopoetik", "der er indlejret i dagliglivet og det sociale med et dobbelt signal om *både* at demonstrere en særlig kompetence og at tilhøre kollektivet som 'normal', 'almindelig' og 'ordinær'" (Sørensen 109). Hun konkluderer, at genren "bidrager til en kollektiv undersøgelse af hverdagslivets vilkår, hvorigennem hverdagssproget fornyes, og der opstår ny indsigt og nye handlemuligheder" (Sørensen 120). Det er en dobbelthed, der er helt tydelig i surrogatbloggene. På den ene side er bloggerne eksperter med spidskompetencer på internationalt niveau inden for dette afgrænsede felt. På den anden side vil de normalisere og naturliggøre sig som familie på trods af de utraditionelle vilkår, de har. Det er "family storytelling" (Langellier), der praktiseres online, og man genfinder i det, der bliver fortalt, trods de meget forskellige familietyper fra vidt forskellige verdensdele, i udstrakt grad de samme fortællerstrukturer som normaliseringsstrategier: graviditeten annonceres, ultralydsbilleder uploades, en "countdown"-funktion er rettet mod fødselsterminen, billeder af den eller de nyfødte; alt sammen elementer, der kunne følge enhver anden graviditet i den senmoderne vestlige verden. Specifikke elementer, der peger i retning af det

transnationale, er f.eks. uret, der viser lokaltiden i New Delhi, Anand eller Mumbai, rejsebilleder fra Indien og de anonymiserede fotos af den gravide rugemor. Efter hjemkomsten med barn eller børn deler familierne stoltheden og glæden ved at kunne vise børnene og deres udvikling frem. De videregiver overvejelser om bl.a. ernæring og bekymringer ved sygdom, og de fungerer som rollemodeller for hinanden, herunder opregner bloggeren “CocoaMasala” “kendte”, der har fået børn ved hjælp af en rugemor, f.eks. Nicole Kidman, Elton John og Sarah Jessica Parker.

Den dagbogslignende formidlingsform, som webloggerne har, har også en terapeutisk effekt for bloggerne. “It is a lot to wrap your head around”⁷, skriver Shannon under titlen “So How Does It Feel To Be Pregnant?” og fortsætter: “While I’m over the moon to be pregnant, it’s just hard accepting that it’s not happening inside my body”⁸, og Tracy udtrykker et lignende dilemma: “I feel like I am in pregnancy limbo. Pregnant, but not really pregnant”⁹ (“All you need to know”). I kraft af formidlingen i blogosfæren kan de vordende forældre “leve graviditeten ud”. Det virtuelle fællesskab synes i nogen grad at kompensere både for den manglende oplevelse af den fysiske graviditet og for den følelse af ensomhed og isolation, som eksisterer blandt de mænd og kvinder, der venter barn på denne måde eller håber at komme til det. Flere giver udtryk for, at de er bekymrede for at blive fordømt af familie og venner, og der bliver udvekslet erfaringer på bloggen om, hvordan og hvornår det er rigtigt at offentliggøre graviditeten. “Unlike any other pregnancy, our support comes from strangers from around the world”¹⁰, bemærker “CharlieCat” under titlen “Surrogacy Pains”. Og bloggeren Mandy skriver i en post med titlen “Surrogacy Circle” om den følelse af nærhed og solidaritet, der eksisterer bloggerne imellem: “When one of our “own” surro-buddy has a baby we ALL get so involved and excited.”¹¹ Mandy har været en del af bloggerfællesskabet i flere år. Hun har endnu ikke opnået hverken graviditet eller barn, men hver gang et barn bliver født af en surrogatmor i Indien, oplever hun at have en andel i det. Således er grænsen mellem at være gravid eller ej utydelig i det flow af reproduktive væsker, kropsdele og intentioner, som Inhorn beskriver, og forholdet mellem genetiske og sociale relationer opløser sig, idet bloggere i flere tilfælde betegner hinanden som “familie” og giver udtryk for oplevelsen af at være tættere knyttet til ligesindede i blogosfæren end til den biologiske familie.

De indisk-amerikanske forskere Sayantani DasGupta og Shamita Das Dasgupta påpeger, at de vesterlandske bloggere tilsyneladende også føler en stærkere solidaritet med hinanden end med den indiske rugemor, der føder deres barn

7 “Det er meget at have i hovedet på én gang.”

8 “Selvom jeg er i den syvende himmel over at være gravid, så er det bare svært at acceptere, at det ikke foregår i min egen krop.”

9 “Jeg føler at jeg er i graviditetslimbo. Gravid, men ikke rigtig gravid.”

10 “I modsætning til enhver anden graviditet kommer vores støtte fra fremmede fra rundt omkring i verden.”

11 “Når en af vore ‘egne’ surrogat-venner får en baby, bliver vi ALLE så involverede og begejstrede.”

(*Transnational Surrogacy* 290). Og i relation til Inhorn's begreb om reproflovs må det understreges, at der er et tydeligt hierarki og retning på de globale bevægelser, der helt åbenlyst ikke foregår i et magtfrit rum. Hvor de intenderede forældre rejser på tværs af verdensdele adskillige gange i løbet af processen, bevæger de indiske rugemødre sig typisk ikke ud af deres lokalområde. De blogger ikke og deltager heller ikke i de intenderede forældres internetbaserede kommunikation. Således har rugemødrene ikke umiddelbart nogen hørbar stemme, men bliver "konstrueret" i webloggene inden for den retoriske ramme, som sociologen Susan Markens kalder "plight of the infertile couples"¹², som er karakteriseret ved at tage udgangspunkt i de intenderede forældres perspektiv og deres fortællinger.¹³ Her nedtones det økonomiske i forhold til barnet, hvorimod rugemødrens evne og ret til at disponere over sin egen krop træder frem, herunder f.eks. at tjene penge på rugemoderskabet som en serviceydelse (Markens 81; Kroløkke & Madsen *Også respektabel*).

Barnet som gave

Som gæst i et Oprah Winfrey-talkshow i 2006, under overskriften "Journey to Parenthood", beskrev den indiske fødselslæge Nayana Patel¹⁴ de indiske surrogatmødre som "India's gift to the world" og betegnede relationen mellem rugemor og intenderet mor som et uproblematisk "win-win-forhold", hvor barnløse vesterlændinge får et længe ønsket barn, og indiske kvinder får forbedret deres livsvilkår. Således narrativiserer og legitimerer Patel den transnationale fertilitetsindustri som en ny form for ulandshjælp og en genvej til interkulturel forståelse. "Now this baby and this couple will have this bond with this country. And in a way, become these a sort of ambassadors, these cultural ambassadors [...] It is a confirmation of how close our countries can really be."¹⁵

DasGupta og Dasgupta er stærkt kritiske over for den (især af vestlige medier bårne) retorik, hvor den kommercielle relation mellem den indiske surrogatmor

12 "de ufrugtbare pars kvaler."

13 Kilder til viden om rugemødrenes synspunkter er sparsomme. I en udfoldet reportage fra 2011 i det norske tidsskrift *Plot*, refereres interviews med indiske rugemødre, som giver udtryk for at have knyttet sig til fosteret og for at have følt sorg over at skulle afgive det. Den indiske forsker Amrita Pande udførte feltstudier i Anand i Gujarat i årene 2006-2008, hvor hun observerede rugemødrenes livsbetingelser over en periode på 9 måneder og foretog interviews med rugemødre og andre interessenter. Hun peger på, at de indiske surrogatmødre i mange tilfælde henviser til "everyday forms of kinship" i deres forståelse af slægtskab og konstruerer en forståelse af, at "blodets bånd" er noget, man knytter ved egen indsats i form af aktiv "kin-work" i modsætning til det mere passive "kin-ship" (Pande, "It May Be Her Eggs"). Det danske produktionsselskab *Global Stories'* dokumentarteaterforestilling "Made in India" er bl.a. baseret på Amrita Pandes forskning og får premiere i Stockholm i 2012. (se <http://madeinindiaglobalstories.wordpress.com/>).

14 Dr. Patel er Indiens mest fremtrædende fertilitetslæge og indehaver af The Akanksha Infertility Clinic i Anand, Gujarat. Hun var gæst i Oprah Winfreys talkshow i 2006 og blev portrætteret i Marie Claire Magazine i 2007.

15 "Nu vil dette barn og dette par have en forbindelse til dette land. Og på en måde bliver de en slags ambassadører, en slags kulturambassadører [...] Det er en bekræftelse af, hvor tætte vores lande rent faktisk kan være." (Winfrey).

og de barnløse vesterlændinge nedtones og altruistiske motiver fremhæves. Med henvisning til Markens peger de på, at “Indian surrogacy has been steeped in the language of altruism”¹⁶ og hævder endvidere, at retorikken i medierne, på klinikernes hjemmesider, på internetfora og på blogs bevidst slører de kommercielle aspekter og opretholder et ulige magtforhold, hvor den indiske surrogatmor som udgangspunkt står i en undertrykt og udbyttet situation (Brackman og Scholz; DasGupta og Dasgupta, *Motherhood Jeopardized* 139-141). Ikke alene “giver” rugemoren det barn, hun har båret og født, bort, hun bliver også frataget såvel moderskab som individualitet i kraft af de vestlige medier og de intenderede forældres retorik. De vestlige intenderede forældre, og herunder især mødrene, identificerer sig ifølge DasGupta og Dasgupta så stærkt med den indiske rugemor, at der er tale om “snatching of motherhood from Indian surrogates”¹⁷(142).¹⁷ Når ultralydsbilleder og -optagelser, som de intenderede forældre modtager som en service fra de indiske klinikker, placeres på hjemmesider og weblogs uden spor af den rugemor, som billedet oprindeligt har gennemlyst, er der tale om “a gaze pregnant with orientalist possibilities”¹⁸, og de argumenterer for, at surrogatmoren bliver udgrænset både som kvinde og som inder, idet den intenderede mor overtager identiteten som barnets mor, i samme øjeblik graviditeten er konstateret (*Transnational surrogacy* 294, 297).

Såvel i navne, metaforer og visuelt udtryk peger de weblogs, som jeg har fulgt i retning af, at de intenderede forældre tænker inden for gaveøkonomiske rammer, men at man først og fremmest fokuserer på den “gave”, man oplever at være modtager af, nemlig barnet. Typisk betaler man ikke for en gave, og blognavne som *Made in India*, *Procreated in India* og *Million Rupee Baby* afspejler da også de intenderede forældres behov for at afvæbne de kommercielle aspekter ved rugemorforholdet ved hjælp af humor og ironi, men udtrykker samtidig imødekommenhed over for den indiske kultur, som barnet opleves som værende en del af. F.eks. medierer blognavnet *Chai Baby* mellem den indiske kontekst og de australske intenderede forældres specifikke behov, og webadresser som www.tajmababy.blogspot.com og www.cocoamasala.blogspot.com peger direkte mod den indiske kontekst igennem de eksotiske udtryk som “chai” og “masala”. Bloggen *A Distant Miracle* har et foto af det pompøse Taj Mahal som forside og undertitlen “Traveling 7,500 Miles to Grow Our Family”, ligesom bloggerne *Christmas Eve Boys* har en række farvestrålende sarier som forsideillustration.¹⁹ *Chai Baby* giver indledningsvist en håndskrevet introduktion, der redegør for, hvordan “masalachai” bliver lavet, og hvad drikken symboliserer i Nepal og Indien.

16 “Indisk surrogatgraviditet er blevet gennemsyret af et altruistisk sprog.”

17 “fratagelse af moderskabet fra indiske surrogatmødre.”

18 “et blik befrugtet med orientalistiske muligheder.”

19 <http://christmaseveboys.blogspot.com/> føres af det samme-kønnede par Terry and Steve, der begge har fødselsdag den 24.12. Parret bor i Dallas og fik tvillingedrenge i 2010.

Se adistantmiracle.blogspot.com

Se christmaseveboys.blogspot.com

I kraft af den hyppige brug af donerede æg og sæd er børnene dog ofte ikke genetisk forbundet med begge de intenderede forældre, og webloggene bidrager på mange måder til at problematisere forholdet mellem det biologiske og det sociale. Ydmyghed og taknemmelighed er gennemgående, og den rettes parallelt mod eventuelle donorer, rugemødre, læger, den indiske nation og Gud. "There is a

glorious palace set aside in Heaven for our donors and surrogates”²⁰, skriver Meg fra et venteværelse på et indisk hospital og tydeliggør på linje med *Out of India* den kristne forståelsesramme, som hun forståelig gør sin situation inden for rammerne af, imens den anonyme ægdonor, som bidrog til fødslen af Meg og hendes ægtefælles første barn, men som de aldrig kommer til at kende, er ved at få udtaget æg endnu en gang et andet sted i samme bygning (“Lotsa eggs”). Shannon og hendes mand valgte at møde deres indiske rugemor personligt og beskriver også oplevelsen som overvældende og domineret af intens taknemmelighed:

“The emotions of gratitude that we felt in her presence were beyond overwhelming. We are meeting the woman who will hopefully, very soon, be carrying our child – oh my god! I was so nervous. My legs were shaking uncontrollably and my heart pounded so loudly I thought for sure R would hear it. With my hormones at their height coupled with the intensity of meeting her, I couldn’t help but cry. I tried to hold back, but simply couldn’t” (“Many Miles”)²¹.

Webloggen med adressen www.fromindia-withlove.blogspot.com har overskriften *Out of India* og undertitlen “A MIRACLE OF LIFE WILL BUD IN DELHI AND BLOSSOM IN CALIFORNIA AS A GIFT FROM GOD THROUGH EGG DONATION AND GESTATIONAL SURROGACY”²² og formidler således en forståelse af barnet som en gave fra en nation til en anden, på linje med førnævnte fertilitetslæge Nayana Patel, men introducerer samtidig en religiøs diskurs, der står sideordnet med naturmetaforikken (“bud”, “blossom”) og den medicinske diskurs (“egg donation” and “gestational surrogacy”). Overskriften *Out of India* kan forstås som en intertekstuel henvisning til Karen Blixens værk fra 1937 om hendes liv i det koloniserede Kenya (eller snarere filmatiseringen *Out of Africa* fra 1985), der således forsigtigt berører den aktuelle interaktion mellem den vestlige verden og en (post)kolonial kultur.

Indre rejse og ydre kamp

Det er ofte i overensstemmelse med eventyrgenreens narrative struktur, når bloggene fortæller historierne om familieførøgelsen i Indien, hvor det barnløse pars højeste ønske går i opfyldelse til sidst. Ofte er det ligeledes krydret med elementer af magisk realisme, idet barnets tilblivelse i et fjernt og fremmed land fremstår

20 “Der er et fantastisk palads i himlen klar til at modtage vores donorer og surrogatmødre.”

21 “De følelser af taknemmelighed, vi følte i hendes nærvær var mere end overvældende. Vi møder den kvinde, som forhåbentlig, meget snart, vil bære vores barn – åh gud! Jeg var så nervøs. Mine ben rystede helt ukontrollerbart, og mit hjerte hamrede så hårdt, at jeg troede, at R kunne høre det. Med mine hormoner på deres højeste, koblet med intensiteten ved at møde hende, kunne jeg ikke lade være med at græde. Jeg forsøgte at holde det tilbage, men kunne simpelthen ikke” (“Many Miles”).

22 “ET AF LIVETS MIRAKLER VIL KNOPSKYDE I DEHLI OG BLOMSTRE I CALIFORNIEN SOM EN GAVE FRA GUD GENNEM ÆGDONATION OG SURROGATGRAVIDITET.”

overnaturligt og næsten uforståeligt. Shannon konkluderer, at “...dreams DO come true”, da hun sidder hjemme i Boston igen, nu som stay-at-home mom med sønnen Archer (“My Farewell”), og “drøm” er en gennemgående metafor i det virtuelle fællesskab, som bloggene udgør, sammen med “magi” og “rejse”, der ud over at betegne den konkrete rejse til klinikken i Indien også refererer til den psykologiske (forvandlings)proces at skulle finde sig til rette med at blive forældre på denne måde.

I 1980'erne registrerede Emily Martin, hvorledes kvinders krav om selvbestemmelse i “naturlige” fødselsforløb (i betydningen aktive og så vidt muligt uden lægelig indgriben) i løbet af den sidste halvdel af det 20. århundrede blev fulgt af et tilsvarende sæt af metaforer for fødselsprocessen. Også her er “journey” en nøglemetafor, og kvinder søgte ifølge Martin netop metaforer, der rummede “the sense of acting and doing”²³ ved f.eks. at sammenligne fødslen med at gennemføre et maratonløb eller bestige et bjerg (158). Kvinderne brugte ifølge Martin rejsemetaforen i betydningen af en “indre rejse” og genfortolkede fødsel som en anledning til psykologisk udvikling og en læreproces. Der er påfaldende overensstemmelse med surrogatbloggernes måde at fremhæve deres aktive indsats med henblik på at berettiggere deres forældreskab. Det er tydeligt, at de vestlige intenderede forældre er meget optagede af at definere deres forældreskab i forhold til de børn, der bliver født af de indiske kvinder, og at bloggene er forum for familiefortællinger, der legitimerer slægtskab og tilhørsforhold. På den ene side positionerer de intenderede forældre sig som behandlingsberettigede patienter og fremstiller rugemødrene som uvirkelige og overnaturlige, f.eks. som engle. På den anden side fremhæver de også i meget høj grad både deres egen og rugemorens aktive (arbejds)indsats som betydende, ligesom de argumenterer for intentionalitet som afgørende for slægtskab. De intenderede forældre, der blogger, er velformulerede, ofte veluddannede karrieremennesker, og arbejdet med at skrive blogindlæg handler i høj grad om at bemestre den proces og modarbejde følelsen af hjælpe- og magtesløshed.

Bloggeren med pseudonymet “CharlieCat”, der har hjembragt tvillingerne Max og Lily fra New Delhi til Adelaide i Australien, kategoriserer tydeligvis sig selv som patient og understreger de anstrengelser og udgifter, som barnløsheden har kostet parret: “My journey, like many others, comes after 15 years of infertility treatments, miscarriages, invasive treatments, hormone therapies that never worked.”²⁴ I løbet af den langvarige proces opgav parret deres oprindelige plan om en rugemor i USA og tog siden beslutningen om at anvende købte donoræg, i erkendelse af at CharlieCats egne “aldrende” æg ikke gavnede deres graviditetschancer (“Why NSW surrogacy laws are not good policy”).²⁵ Meg fra Perth i Vestaustralien blev mor til Tobias Jai i 2010 “after three tries, two miscarriages and four trips to India”²⁶ og

23 “fornemmelsen af handlen og gøren.”

24 “Min rejse, lige som mange andres, ligger i forlængelse af 15 år med fertilitetsbehandlinger, aborter, invasive behandlinger, hormonterapi som aldrig virkede.”

25 “Hvorfor New South Wales-lovgivning om surrogacy ikke er god.”

26 “efter tre forsøg, to aborter og fire rejser til Indien.”

ved hjælp af både ægdonor og rugemor. Hun argumenterer for, at det, man betaler rugemoren for, er en serviceydelse og ikke et barn, og hun spørger retorisk:

“How is this any different to a woman who becomes pregnant in the ‘natural’ way, who buys the services of medical professionals in order to have her baby? If she decides to give birth in a private hospital, she purchases the services of her OBGYN, nursing staff, a private room and other goods and services required for her to give birth. Are these not commodities? Because she is paying for these services does this then mean she is buying her baby, or that her medical team are selling the baby to her? With surrogacy, there is just one more step in the process to have a baby, the services of a woman willing to carry the baby.”²⁷ (“Supreme Court India”)

Megan argumenterer for, at en rugemor kan siges at være et ekstraordinært tilkøb i tilblivelsesprocessen af et barn, men ikke i øvrigt skiller sig ud fra de medicinske og teknologiske ydelser, som fødslen af et barn kræver i dag. Idet alle (vestlige) kvinder i dag serviceres under graviditeten af læger og sundhedspersonale, er modsætningen mellem en “naturlig” og en “ikkenaturlig” graviditet ikke længere meningsfuld. Og hvis graviditet og fødsel defineres som en arbejdsydelse, er det indlysende, at rugemoren, på linje med f.eks. lægen, skal aflønnes, som her formuleret på *Chai Baby*: “Everyone else gets paid; the doctors, the lawyers, the psychologist, the infertility specialist, but not the one person who is being poked and prodded and is actually doing the work and carries the risk?”²⁸ (“Why NSW surrogacy laws are not good policy”). Således argumenterer de intendede forældre for og bekræfter hinanden i, at det er helt i orden at betale en rugemor, og at slægtskab opstår der, hvor mennesker yder en aktiv indsats og virkelig vil det. “No one can ever say that our babies were an afterthought or a fashionable accessory come to us on a whim. Like many of my peers, homes have been re-mortgaged, loans undertaken, decisions made that will impact on our financial future for many years to come.”²⁹ Forældre, der har oplevet barnløshed, har investeret meget mere end dem, der “bare” bliver gravide uden hjælp – og selvom man ikke selv har gennemført den egentlige fysiske graviditet, har man følt og gennemlevet en smerte, der kan måles med en fødsel.

27 “Hvordan er dette på nogen måde anderledes end en kvinde, som bliver gravid på den ‘naturlige’ måde, og som køber det sundhedsfaglige personales ydelser for at få sin baby? Hvis hun beslutter sig for at føde på et privat-hospital, køber hun ydelserne af sin jordemoder og gynækolog, plejepersonalet, et privat værelse og andre varer og tjenesteydelser, som er påkrævet, for at hun kan føde. Er disse ting ikke forbrugsvarer? Fordi hun betaler for disse ydelser, betyder det så, at hun reelt set køber sin baby, eller at sundhedsvæsenet sælger babyen til hende? Med surrogatgraviditet er der kun et enkelt skridt mere i bestræbelsen for at få en baby, hjælpen fra en kvinde der er villig til at gennemføre graviditeten.” (“Supreme Court India”)

28 “Alle andre bliver betalt; lægerne, advokaterne, psykologen, ekspertten i barnløshed, men ikke den person, som rent faktisk lægger krop til og gør alt arbejdet og tager risikoen?”

29 “Ingen kan påstå, at vores babyer var en svipser eller et fashionabelt tilbehør, der kom til os som en pludselig indskydelse. Ligesom mange af mine ligestillede, er hjem blevet belånt, nye lån er blevet optaget, beslutninger er truffet, som vil påvirke vores økonomiske fremtid mange år frem.”

På *Chai Baby* opremser CC de fødselssmerter, som bloggerne typisk giver udtryk for at måtte gennemgå på “rejsen”:

“The miscarriages, the missed attempts, the failed attempts, the exotic flus and whooping coughs, the dead sperm, paying for surrogates & egg donor we didn’t use, the grief of using an egg donor, the hurt, the sorrow, the anxiety, the fights, the worry, the bureaucracy – these are **our birthing pains**.”

Like all birthing pains, no-one’s is the same as anyone else’s and you can’t compare journeys, but there are consistent themes that run through our stories. Anyone who thinks surrogacy is the easy option, think again and read some of these blogs from the beginning.

We, who do surrogacy are a brave, resilient tribe of people, we believe that miracles happen and we are privileged to be part of a community who gets to see these miracles being born every week. What I know to be true is that in one of those weeks, *the baby being born will be yours*.³⁰ (“Surrogacy Pains”)

Således omformes følelser og hensigter til slægtskab, også i “Edwards” kommentar til en af “CharlieCats” andre poster, her om de mange overvejelser, hun og manden har været igennem frem til beslutningen om ikke at møde rugemoren personligt:

“But the truth is, no matter what the nuance, this is YOUR pregnancy... even if it’s not in your body. You and your husband are the only reason this pregnancy exists. I like to think that all IPs on this path are brave souls who maintain a strong emotional connection that replaces a physical connection that would have occurred in a traditional pregnancy.”³¹ (“To meet the surrogate”)

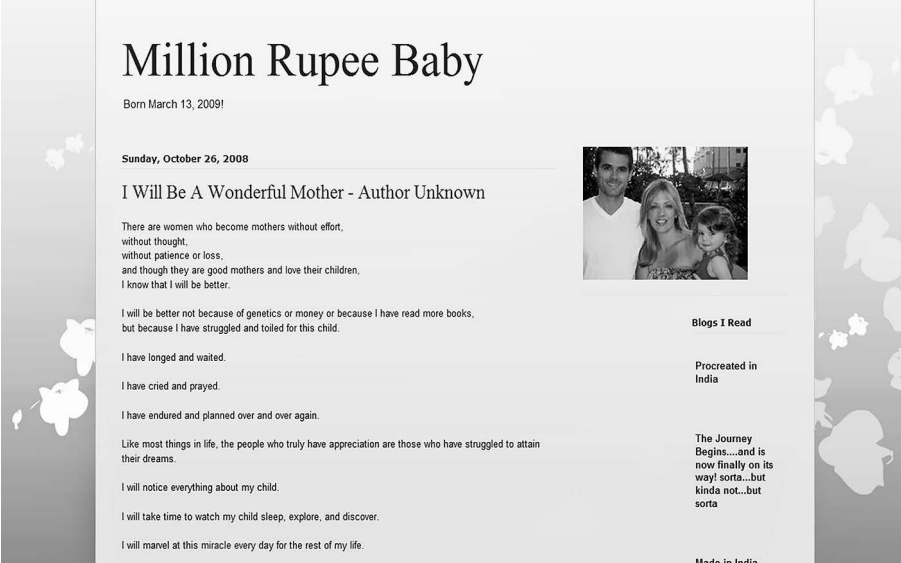
Og Tracy fra Californien, som er forfatteren bag millionrupeebaby.blogspot.com og mor til datteren Lila, som blev født på Dr. Patels klinik i Anand i Gujerat i 2009, citerer en ukendt forfatters erklæring, som vækker genklang og bliver kopieret i bloggerfællesskabet:

30 “Aborterne, de tabte forsøg, de fejlslagne forsøg, de eksotiske influenzer og kighoster, de døde sædceller, betalingerne til rugemødre og ægdonor, som vi ikke brugte, sorgen over at skulle benytte en ægdonor, smerten, sorgen, angsten, kampene, bekymringen, bureaukratiet – disse er **vores fødselssmerter**.”

Fødselssmerter er aldrig ens, og du kan ikke sammenligne rejser, men der er fælles temaer, der går igen i vores fortællinger. Alle, som tror, at surrogatgraviditet er den nemme løsning, tro om igen og læs nogle af disse blogs fra begyndelsen af.

Vi, som benytter os af rugemødre, er en modig, ukuelig stamme af mennesker, vi tror på, at mirakler sker, og vi er privilegerede at være en del af et fællesskab, som får mulighed for at se disse mirakler blive født hver uge. Før eller siden er det jeres baby som bliver født.”

31 “Men sandheden er, at uanset hvad, så er det JERES graviditet ... også selvom det ikke er din krop. Du og din mand er den eneste årsag til, at denne graviditet finder sted. Jeg kan godt lide at tro, at alle intenderede forældre på denne vej er modige sjæle, som bibeholder en stærk emotionel tilknytning, der erstatter en fysisk tilknytning i en traditionel graviditet.”

Million Rupee Baby

Born March 13, 2009!

Sunday, October 26, 2008

I Will Be A Wonderful Mother - Author Unknown

There are women who become mothers without effort,
without thought,
without patience or loss,
and though they are good mothers and love their children,
I know that I will be better.

I will be better not because of genetics or money or because I have read more books,
but because I have struggled and toiled for this child.

I have longed and waited.

I have cried and prayed.

I have endured and planned over and over again.

Like most things in life, the people who truly have appreciation are those who have struggled to attain their dreams.

I will notice everything about my child.

I will take time to watch my child sleep, explore, and discover.

I will marvel at this miracle every day for the rest of my life.

Blogs I Read

Procreated in India

The Journey Begins....and is now finally on its way! sorta...but kinda not...but sorta

Made in India

Million Rupee Baby (millionrupeebaby.blogspot.com)

“I Will Be A Wonderful Mother – Author Unknown

There are women who become mothers without effort,
without thought,
without patience or loss,
and though they are good mothers and love their children,
I know that I will be better.

I will be better not because of genetics or money or because I have read more books,
but because I have struggled and toiled for this child.

I have longed and waited.

I have cried and prayed.

I have endured and planned over and over again.

Like most things in life, the people who truly have appreciation are those who have
struggled to attain their dreams.

[...]

Yes, I will be a wonderful mother.”³²

– Author Unknown

Teksten betoner i følelseladede vendinger, at det er de anstrengelser, som de intenderede forældre gennemgår for at få deres børn (“because I have struggled and toiled for this child”), der ikke bare sidestiller dem med forældre i almindelighed, men faktisk gør dem endnu bedre kvalificeret (“I will be better”). At de italesætter sig selv og hinanden som en slags eliteforældre, i kraft af hvad de har været igennem, understøttes også i brugen af metaforer, hvor de i flere tilfælde bruger maratonløbet som et billede på, hvordan den langvarige proces ikke er en “sød ventetid”, men tværtimod en udfordring, der kræver enorm styrke og udholdenhed at gennemføre (“UPDATED”; “Not a Sprint”).

Globaliserede metaforer

Martin argumenterede for, at de metaforer om kvindekroppen og om reproduktion, der i løbet af det 20. århundrede blev hentet fra industrisamfundets masseproduktion (effektivitet, regelmæssighed, spild), siden er rykket ind i, hvad hun betegner som en “kaosteoretisk” forståelsesramme, hvor det snarere er uforudsigelighed og fleksibilitet, der fungerer som idealer. Tilsvarende synes surrogat-bloggerne at udvikle en metaforik, der på mange måder reflekterer globaliseringens tidsalder og senmoderne idealer. Det globale fællesskab besynges, f.eks. når Megan glæder sig over de transnationale muligheder, de har, bl.a. i kraft af internetkommunikationen:

“So, here we have an egg donor from South Africa, a surrogate in India and a couple in Australia making a family. Wow. It is such an honor to be the instigator of this process and make friends with people from across the world, who only have our best interests at heart.”³³

(“Thunderbirds are GO!”)

32 “Jeg bliver en fantastisk mor – Ukendt forfatter

Der er kvinder, som bliver mødre uden anstrengelser, uden omtanke, uden tålmodighed eller tab, og selvom de er gode mødre og elsker deres børn, så ved jeg, at jeg bliver bedre.

Jeg bliver bedre, ikke på grund af genetik eller penge, eller fordi jeg har læst flere bøger, men fordi jeg har kæmpet og slidt og slæbt for dette barn.

Jeg har længtes og ventet.

Jeg har grædt og bedt.

Jeg har holdt ud og lagt planer, om og om igen.

Som med de fleste ting i livet er de mennesker, som oprigtigt forstår at værdsætte, dem, som har kæmpet for at nå deres drømme.

Ja, jeg bliver en fantastisk mor.”

33 “Altså, her har vi en ægdonor fra Sydafrika, en rugemor i Indien og et par i Australien, der sammen skaber en familie. Wow. Det er sådan en ære at være igangsætter af denne proces og at blive venner med mennesker fra hele verden, som kun vil os det bedste.”

Og bloggeren Tracy sammenligner sin oplevelse af reproduktionsprocessen i Indien med et amerikansk fodboldhold, men formuleret på en måde, at det også ræsonnerer retorikken inden for senmoderne ledelsesprincipper i erhvervslivet, hvor coaching, projektledelse og teambuilding er nøgleord:

“Anyone pursuing surrogacy should know that it is the ultimate team effort. M is the captain – the glue (literally) that holds us all together. I am the quarterback – in charge of distributing the ball (or eggs, if you will). B is on special teams – usually on the sidelines, but an indispensable part of the team. Dr. Patel is the coach – writing the play book and leading us all to victory. We have learned to trust in and have created a lifelong bond with our new teammates. Although we all have different tasks we all share the same goal.”³⁴
 (“Play Like A Champion Today”)

Meg vælger at fremstille sit “hold” som udelukkende drevet af altruistiske motiver, og Tracy fordeler “rollerne”, så de afspejler den måde, hun følelsesmæssigt oplever situationen med rugemoren “M” som “kaptajn”, lægen som “coach” og sig selv og ægtefællen i mere perifere positioner. Men i realiteten bestemmer rugemoren dog ingenting, og hun bliver skiftet ud, hvis hun ikke lever op til de intenderede forældres forventninger, ligesom lægen og fertilitetsklinikken gør. Det er således reelt uden tvivl de betalende forældre, der sammensætter og leder teamet, ligesom det omtalte “livslange” forhold kun vil være i kraft af barnets eksistens, idet forældrene hverken har intention om eller mulighed for at holde varig kontakt med inderne.

Afsluttende: globale og digitale slægtskonstruktioner

Der er ingen tvivl om, at rugemødre og intenderede forældre opererer på helt ulige betingelser i den globale fertilitetsindustri. De indiske rugemødre har slet ikke samme muligheder for at bearbejde og påvirke situationen, som vesterlandske barnløse og intenderede forældre, for hvem de weblogs blot er et blandt mange fora, hvor de kan udvikle og udveksle synspunkter.

De intenderede forældre oplever i løbet af processen at føle sig nært beslægtet med andre bloggere, som de i mange tilfælde aldrig har mødt off line. De fremhæver i mindre grad de penge, de betaler, de mentale anstrengelser, forældreskabet har

34 “Alle, som går i gang med surrogatgraviditet, bør vide, at det er den ultimative holdpræstation. M er kaptajnen – limen (bogstavelig talt) som holder os sammen. Jeg er quarterback’en – ansvarlig for at distribuere bolden (eller æggene, om du vil). B er på special teams – sædvanligvis på sidelinjerne, men en uundværlig del af holdet. Dr. Patel er coachen – som skriver spilbogen og fører os til sejr. Vi har lært at stole på og har skabt et livslangt bånd til vores nye holdkammerater. Selvom vi alle har forskellige opgaver, så deler vi alle det samme mål.”

“kostet” dem, og webloggerne kan ses som et rum, hvor denne indsats dokumenteres og offentliggøres. Webloggerens multimodale form og tidslige opbygning gør den velegnet til at dele opdateret faktuel viden, udvikle og diskutere nuancerede problematikker såvel som intense følelser og formidler i disse tilfælde ofte forestillinger om nye familieformer og kontroversielle kulturmøder på mikroniveau. Webloggerens formidling i billeder, fortællinger og metaforer giver adgang til indsigt i, hvordan traditionelle værdier konfronteres med den globaliserede og senmoderne samtid, hvordan påtrængende paradokser opstår og bearbejdes, herunder at barnet opleves som en gave, selvom det i en vis forstand kan siges at være købt og betalt, og at barnet føles som “ens eget”, længe før det er født, og på trods af at børn og (den ene) intenderede forældre i flere tilfælde ikke har nogen genetisk forbindelse med hinanden. Bloggerne giver udtryk for en forståelse af slægtskab, som i højere grad værende noget, man gør, end noget, man er, og således snarere er dynamisk, fleksibelt og bevægeligt end essentielt. Og selvom en af attraktionerne ved at betale en surrogatmor, frem for f.eks. at adoptere, som udgangspunkt lader til at være muligheden for genetisk slægtskab med sit barn, synes opfattelsen af slægtskab, som den kommer til udtryk på de her omtalte weblogs, at bevæge sig væk fra genetiske og essentielle kendsgerninger og i stadig højere grad at knytte opfattelsen af slægtskab til arbejde, anstrengelser og intentionalitet.³⁵

Ligesom kvinder i slutningen af det 20. århundrede søgte at bemægtige sig egne fødselsprocesser, eftertragter intenderede vestlige forældre i dag kontrollen over reproduktionsprocesser, som ikke alene ligger i lægerne og sundhedspersonalets hænder, men oven i købet foregår i en fremmed verdensdel. Uanset om man bifalder den transnationale reproduktive service eller ej, giver de intenderede forældres weblogs mulighed for indsigt i, hvor kompleks og udfordrende den aktuelle scene for assisteret reproduktion tager sig ud i dag. De intenderede forældre anerkender og værdsætter såvel den indiske kultur som sundhedsvæsenets, donorers og rugemødres indsats. Den ekstremt komplekse og følelsesmæssigt udfordrende situation fører imidlertid i mange tilfælde til, at de først og fremmest takker sig selv og hinanden for indsatsen.

Tak til Nadia Schaltz Andersen for bistand med oversættelser.

35 Et andet spørgsmål er, i hvor høj grad disse nye forståelser af slægtskab, som synes at være fulgt med de radikalt nye betingelser skabt af globalisering, reproduktionsteknologi, internet mv., er en tilbagevendende til førmoderne slægtskabsopfattelser, som de beskrives hos f.eks. Gillis og Carstens.

LITTERATURLISTE

- Appadurai, Arjun. *Modernity at Large. Cultural dimensions of Globalization*. Minneapolis, London: University of Minnesota Press, 1996.
- Brackman, Sarah-Vaughn og Sally J. Scholz. "Adoption, ART, and a Re-Conception of the Maternal Body: Toward Embodied Maternity". *Hypatia* 21, 1 (2006): 54-73.
- Carstens, Janet. *After Kinship*. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.
- Dally, Ann. *Inventing Motherhood*. London: Burnett Books Limited, 1982.
- DasGupta, Sayantani og Shamita Das Dasgupta. "Motherhood jeopardized". *The Globalization of Motherhood: Deconstructions and reconstructions of biology and care*. Red. Jane Maree Maher and Wendy Chavkin. New York: Routledge, 2010: 131-153.
- DasGupta, Sayantani og Shamita Das Dasgupta. "Transnational Surrogacy, E-Motherhood, and Nation Building". *Motherhood Online*. Red. Michelle Moravec. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing, 2011: 283-311.
- Fosse, Synnøve Skei, Amalie Kvame Holm og Eivind H. Natvig. "Tjenestepikerne", *Magasinet Plot* 1 (2011): 12-49.
- Gillis, John R. *A World of their Own Making. Myth, Ritual, and the Quest for Family Values*. Harvard University Press, 1996.
- Herring, Susan C., Lois Ann Scheidt, Sabrina Bonus og Elijah Wright. "Bridging the Gap: A Genre Analysis of Weblogs". *Proceedings of the Thirty-seventh Hawaii International Conference on System Sciences (HICSS-37)*. Los Alamitos, IEEE Press, 2004. 18. Juni 2011. <<http://www.citeseerz.psu.edu>>.
- Hochschild, Arlie. "Childbirth at the Global Crossroads". *The American Prospect* 5. oktober 2009:15. Juni 2011 <http://prospect.org/cs/articles?article=childbirth_at_the_global_crossroads>.
- Inhorn, Marcia C. "Assisted' motherhood in global Dubai: reproductive tourists and their helpers". *The Globalization of Motherhood: Deconstructions and reconstructions of biology and care*. Red. Jane Maree Maher and Wendy Chavkin. New York: Routledge, 2010: 180-202.
- Kroløkke, Charlotte H. og Karen Hvidtfeldt Madsen. "Også respektabel? Retoriske konstruktioner af fleksible (u)frugtbare kroppe". *Rhetorica Scandinavica* 56 (2010): 31-48.
- Lakoff, George og Mark Johnson. *Metaphors we live by*. Chicago, Ill.: University of Chicago Press, 2003.
- Langellier, Kristin M. og Eric E. Peterson. *Storytelling in Daily Life. Performing Narrative*. Philadelphia, Pa: Temple University Press, 2004.
- Madsen, Karen Hvidtfeldt og Charlotte Kroløkke. "'Build-a-Baby' i Indien". *Kvinfo's Webmagasin* (2010). 24. november 2011 <<http://webmagasin.kvinfo.dk/artikler/build-baby-i-indien>>.
- Markens, Susan. *Surrogate Motherhood and the Politics of Reproduction*. Berkeley: University of California Press, 2007.
- Martin, Emily. *The Woman in the Body. A Cultural Analysis of Reproduction*. Boston: Beacon Press, 2001.
- Ministry Of Health & Family Welfare. Govt. Of India, New Delhi. 2010. *The Assisted Reproductive Technology (Regulation) Bill*. 24. November 2011. <<http://www.icmr.nic.in/guide/ART%20REGULATION%20Draft%20Bill.pdf>>.
- Pande, Amrita. "'It May Be Her Eggs But It's My Blood': Surrogates and Everyday Forms of Kinship in India". *Qual Sociol* (2009) 32: 379-397.
- Pande, Amrita. "'At Least I Am Not Sleeping with Anyone': Restisting the Stigma of Commercial Surrogacy in India". *Feminist Studies* 36, no. 2, 2010: 292-312.

- Pande, Amrita. "Commercial Surrogacy in India: Manufacturing a Perfect Mother-Worker". *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, vol. 35, no. 4, 2010: 969-992.
- Ricoeur, Paul. *The Rule of Metaphor. The Creation of Meaning in Language*. New York: Routledge, 2007.
- Scheidt, L.A. "Adolescent diary weblogs and the unseen audience". *Digital Generations: Children, Young People and New Media*. Red. D. Buckingham og R. Willett. London: Lawrence Erlbaum, 2006.
- Selman, Peter. "Intercountry adoption as globalized motherhood". *The Globalization of Motherhood. Deconstructions and reconstructions of biology and care*. Red. JaneMaree Maher og Wendy Chavkin. New York: Routledge, 2010: 79-105.
- Sørensen, Anne Scott. "Den intime blog: livet, selvet og teksten". *Moderniteter. Text, bild, kön*. Red. Åsa Arping, Anna Nordenstam og Kajsa Widegren. Stockholm, Göteborg: Makadam, 2008: 102-122.
- Tróndheim, Gitte. *Slægtskab og køn i grønlandske bysamfund – følelser af forbundethed*. Ilisimatusarfik, 2010. <<http://www.uni.gl/LinkClick.aspx?link=gitterphd.pdf&tabid=117&mid=734>>.
- Twine, France Winddance. *Outsourcing the Womb. Race, Class, and Gestational Surrogacy in a Global Market*. New York: Routledge, 2011.
- Winfrey, Oprah. *Journey to Parenthood*. <<http://www.oprah.com/world/Wombs-for-Rent/7>>.

WEBLOGS

- "All You Need To Know About Parenthood." *Million Rupee Baby*. 11. august 2008. Web. 21. november 2011. <<http://millionrupeebaby.blogspot.com>>.
- Christmas Eve Boys. Terry and Steve + 2*. Web. 21. november 2011. <<http://christmaseveboys.blogspot.com/>>.
- Follow the making of Made in India* (Global Stories) Web. 12. februar 2012. <<http://madeinindiaglobalstories.wordpress.com/>>.
- "I Will Be A Wonderful Mother – Author Unknown". *Million Rupee Baby*. 26. oktober 2008. Web. 22. november 2011. <<http://millionrupeebaby.blogspot.com>>.
- "Lotsa eggs". *Amani and Bob's Indian Surrogacy*, 16. oktober 2011. Web. 21. november 2011. <<http://amaniandbobsurrogacy.blogspot.com/>>.
- Made in India*, Web. 21. november 2011. <<http://152am.blogspot.com/>>.
- "Many Miles". *A Distant Miracle*, 8. februar 2010. Web. 21. november 2011. <<http://adistantmiracle.blogspot.com/>>.
- "My Farewell". *A Distant Miracle*, 27. oktober 2011. Web. 21. november 2011. <<http://adistantmiracle.blogspot.com/>>.
- "Not a Sprint". *A Distant Miracle*, 26. april 2010. Web. 2. december 2011. <<http://adistantmiracle.blogspot.com/>>.
- Out of India*. Web. 21. november 2011. <<http://fromindia-withlove.blogspot.com/>>.
- "Play Like A Champion Today". *Million Rupee Baby*. 3. august 2008. Web. 22. november 2011. <<http://millionrupeebaby.blogspot.com>>.
- Procreated in India*. Web. 21. november 2011. <<http://procreatedinindia.blogspot.com/>>.
- "So How Does It Feel To Be Pregnant?". *A Distant Miracle*, 30. september 2010. Web. 21. november 2011. <<http://adistantmiracle.blogspot.com>>.

- “Supreme Court India enters surrogacy debate”. *Amani and Bob’s Indian Surrogacy*, 16. september 2009. Web. 22. november 2011. <<http://amaniandbobsurrogacy.blogspot.com>>.
- “Surrogacy Circle”. *Our Magical Journey*, 17. august 2011. Web. 21. november 2011. <<http://ourmagicaljourney.blogspot.com>>.
- “Surrogacy Pains”. *Chai Baby*, 29. august 2011. Web 3. december 2011. <<http://havingababyinindia.blogspot.com>>.
- “Surrogate Surge!” *Cocoa Masala. Just a Guy & a Girl exploring the possibility of gestational surrogacy in India*, 28. maj 2011. Web. 21. november 2011. <<http://cocoamasala.blogspot.com/>>.
- Taj Ma Baby*. Web. 21. november 2011. <<http://tajmababy.blogspot.com>>.
- “Thunderbirds are GO!” *Amani and Bob’s Indian Surrogacy*, 28. september 2008. Web. 22. november 2011. <<http://amaniandbobsurrogacy.blogspot.com>>.
- “To meet the surrogate ... or not?” *Chai Baby*, 27. marts 2010. Web. 22. november 2011. <<http://havingababyinindia.blogspot.com>>.
- “UPDATED: Blokes and their tackle or: ‘Men’s egos around fertility are as fragile as chooks eggs with calcium deficiency’”. *Chai Baby*, 30. maj 2010. Web. 22. november 2011. <<http://havingababyinindia.blogspot.com>>.
- “Why NSW surrogacy laws are not good policy and other things”. *Chai Baby*, 19. januar 2011. Web. 22. november 2011. <<http://havingababyinindia.blogspot.com>>.
- “200....+ hope you still remember me”. *Indian Field of Dreams*, 7. september 2010. Web 5. januar 2011. <<http://indianfieldofdreams.blogspot.com>>.

